

บทที่ 1

บทนำ

ความสำคัญและที่มาของปัญหาการวิจัย

การศึกษาเกี่ยวกับเรื่องความสามารถในการเรียนรู้ของมนุษย์เป็นหัวข้อและประเด็นที่จะช่วยให้ผู้ที่เกี่ยวข้องในวงการศึกษานำผลจากการศึกษาไปใช้ในการออกแบบหลักสูตรและจัดประสบการณ์การเรียนรู้ให้กับผู้เรียนอย่างสอดคล้องและมีประสิทธิภาพได้ ในอดีตจนถึงปัจจุบันมีการศึกษาเกี่ยวกับทฤษฎีการเรียนรู้และการวิจัยเกี่ยวกับการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ที่อ้างอิงทฤษฎีการเรียนรู้ต่างๆ เพื่อนำไปเป็นข้อมูลประกอบมากมาย แต่ที่เป็นที่น่าสนใจมากคือเรื่องของศักยภาพ เพราะพระราชบัญญัติการศึกษา 2542 ได้กล่าวไว้ในหมวด 4 มาตรา 22 ว่า “การจัดการศึกษาต้องยึดหลักว่า ผู้เรียนทุกคนมีความสามารถ เรียนรู้และพัฒนาตนเองได้และถือว่าผู้เรียนมีความสำคัญที่สุด กระบวนการจัดการศึกษาต้องส่งเสริมให้ผู้เรียน สามารถพัฒนาตามธรรมชาติและเต็มตามศักยภาพ” และมีเพิ่มเติมในมาตราที่ 24 คือ “การจัดกระบวนการเรียนรู้ ให้สถานศึกษา และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องดำเนินการดังต่อไปนี้ (1) จัดเนื้อหาสาระและกิจกรรมให้สอดคล้องกับความสนใจและความถนัดของผู้เรียน โดยคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล (2) ฝึกทักษะกระบวนการคิด การจัดการ การเผชิญสถานการณ์ และการประยุกต์ความรู้มาใช้เพื่อป้องกันและแก้ไขปัญหา (3) จัดกิจกรรมให้ผู้เรียนได้เรียนรู้จากประสบการณ์จริง ฝึกการปฏิบัติ ให้ทำได้ คิดเป็น ทำเป็น รักการอ่านและเกิดการใฝ่รู้อย่างต่อเนื่อง (4) จัดการเรียนการสอนโดยผสมผสานสาระความรู้ด้านต่างๆ อย่างได้สัดส่วนสมดุลกัน รวมทั้งปลูกฝังคุณธรรม ค่านิยมที่ดีงามและคุณลักษณะอันพึงประสงค์ไว้ในทุกวิชา (5) ส่งเสริมสนับสนุนให้ผู้สอนสามารถจัดบรรยากาศ สภาพแวดล้อม สื่อการเรียน และอำนวยความสะดวกเพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้และมีความรอบรู้ รวมทั้งสามารถใช้การวิจัยเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการเรียนรู้ ทั้งนี้ผู้สอน และผู้เรียนอาจเรียนรู้ไปพร้อมกันจากสื่อการเรียนการสอนและแหล่งวิทยาการประเภทต่างๆ (6) จัดการเรียนรู้ให้เกิดขึ้นได้ทุกเวลาทุกสถานที่ มีการประสานความร่วมมือกับบิดามารดา ผู้ปกครอง และบุคคลในชุมชนทุกฝ่าย เพื่อร่วมกันพัฒนาผู้เรียนตามศักยภาพ” (พรบ. การศึกษา 2542 : 13-14) ดังนั้นจึงเป็นความจำเป็นที่ผู้สอนจะต้องศึกษาวิจัยเพื่อให้ได้ข้อมูลพื้นฐานเกี่ยวกับผู้เรียนเพื่อนำไปใช้เป็นแนวทางในการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ให้เหมาะสมต่อไป

ในบทความเรื่อง “ทักษะการเรียนรู้ผู้ศึกษากายบุคคล” วิจัย วงศ์ใหญ่ (2542 อ้างถึงใน นันทนา กล่อมจิต, 2543 : 1-6) นำเสนอข้อคิดเห็นเกี่ยวกับศักยภาพไว้ว่า “เงื่อนไขความสำเร็จที่จะให้เกิดการเรียนรู้ที่แท้จริง.....ใช้กระบวนการเรียนรู้ที่มีหลากหลายวิธีให้สอดคล้องกับสไตล์การเรียนรู้ (แบบการเรียนรู้) ตามหลักทฤษฎีปัญญา” ทำให้คณะผู้วิจัยมองเห็นว่ามีความจำเป็นที่ต้องศึกษาหาข้อมูลเกี่ยวกับทฤษฎีปัญญา(Multiple Intelligences) เพื่อนำมาประกอบข้อค้นพบที่ได้จากการศึกษาเรื่องแบบการเรียนรู้(Learning Styles) ของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม ซึ่งจะทำให้ผู้สอนทราบเกี่ยวกับผู้เรียนมากขึ้นและนำเอาความรู้ดังกล่าวไปจัดทำเป็น learning profile ของผู้เรียนที่สมบูรณ์มากขึ้นเพื่อเป็นพื้นฐานในการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ให้เหมาะสมกับผู้เรียนต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. ศึกษาศักยภาพทฤษฎีปัญญาของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
2. เปรียบเทียบลำดับของศักยภาพทฤษฎีปัญญาของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม จำแนกภายในคณะ ระดับชั้นปีและกลุ่มเพศ
3. เปรียบเทียบศักยภาพทฤษฎีปัญญาของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคามระหว่าง คณะ ระดับชั้นปี และเพศ

ขอบเขตของการวิจัย

1. การวิจัยนี้ศึกษากับกลุ่มตัวอย่างจำนวนทั้งสิ้น 650 คน ที่มาจากประชากรนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคามในระหว่างปีการศึกษา 2549
2. ศักยภาพทฤษฎีปัญญาที่ศึกษาในการวิจัยนี้เป็นไปตามแนวคิดของ Howard Gardner ที่นิยามไว้ในศัพท์เฉพาะ โดยผู้วิจัยมุ่งหวังว่าการสำรวจศักยภาพทฤษฎีปัญญาของผู้เรียนจะช่วยให้ได้ข้อมูลเกี่ยวกับความชอบ ลักษณะนิสัยและความสามารถของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
3. ตัวแปรที่ศึกษา
  - 3.1 ตัวแปรอิสระคือ คณะ ชั้นปี และเพศ
  - 3.2 ตัวแปรตามคือ ศักยภาพทางทฤษฎีปัญญาของนักศึกษา

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. แบบสำรวจศักยภาพ หมายถึง เครื่องมือที่ใช้ในการสำรวจความสามารถพหุปัญญา ด้านต่างๆ ทั้ง 8 ด้านตามแนวคิดของ Howard Gardner
2. ศักยภาพทางพหุปัญญา หมายถึง ความสามารถที่แสดงออกโดยปัญญาทั้ง 8 ด้านคือ ด้านภาษา (Verbal-Linguistic Intelligence, V) ด้านตรรกและคณิตศาสตร์ (Logical-Math-metrical Intelligence, L) ด้านมิติสัมพันธ์ (Spatial Intelligence, S) ด้านดนตรี (Musical Intelligence, M) ด้านการเคลื่อนไหวร่างกาย (Body-Kinesthetic Intelligence, B) ด้านความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล (Interpersonal Intelligence, P) ด้านการรู้จักและเข้าใจตนเอง (Intrapersonal Intelligence, I) และ ด้านความรอบรู้และเข้าใจธรรมชาติ (Naturalistic Intelligence, N)
3. ศักยภาพทางพหุปัญญาที่สูงของนักศึกษา หมายถึง ความสามารถในด้านต่างๆ ของพหุปัญญาที่นักศึกษาลงความเห็นว่าตรงกับพฤติกรรมของตนเองในระดับมากและมากที่สุดตามที่แสดงในแบบสำรวจ
4. ศักยภาพทางพหุปัญญาที่ต่ำของนักศึกษา หมายถึง ความสามารถในด้านต่างๆ ของพหุปัญญาที่นักศึกษาลงความเห็นว่าตรงกับพฤติกรรมของตนเองในระดับบางครั้งลงไปตามที่แสดงในแบบสำรวจ
5. ลำดับของศักยภาพทางพหุปัญญา หมายถึง การนำผลของคะแนนรวมของศักยภาพทางพหุปัญญาของนักศึกษาทั้ง 8 ด้านมาเรียงลำดับจากสูงไปหาต่ำ
6. นักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม หมายถึง นักศึกษาระดับปริญญาตรีของมหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคามที่สุ่มอย่างง่ายจากนักศึกษาที่เข้าศึกษาชั้นปีที่ 1-4 จากจำนวนทั้ง 5 คณะ

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

วิจัยนี้ทำให้ได้ข้อมูลที่สามารถนำไปใช้

1. เป็นแนวทางในการกำหนดและปรับปรุงวิธีการสอนของอาจารย์ให้ตรงกับความ ต้องการ ความสามารถ และศักยภาพของผู้เรียน
2. เป็นคู่มือที่ผู้สอนจะมองเห็นแนวการสอนที่จะทำให้ผู้เรียนเป็นสำคัญเพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ตามแนวทางของ พรบ. การศึกษา พ.ศ. 2542
3. เป็นข้อมูลพื้นฐานสำหรับการพัฒนารูปแบบการสอนสำหรับผู้เรียนที่มีศักยภาพทางพหุปัญญาแตกต่างกัน